

**ROBIJN NIEMEIJER EN HANNAH HILSUM:
"BLOCKCHAIN MAAKT VAN MENSEN WEER MENSEN."**

– ESSAY –

Kan blockchain mensen meer mens maken?

Van samen leveren naar **samen leven**

Blockchaintechnologie maakt het mogelijk dat processen heel slim worden en zichzelf uitvoeren. Wat als het niet meer nodig is dat een heleboel zogenaamde ‘vertrouwde derde partijen’, zoals banken of notarissen, zorgen voor de controles en het benodigde vertrouwen om zaken af te handelen? Wat als er zelfs geen Uber, AirBnB meer nodig is voor de correcte betaling van de rit of overnachting die jij levert? Worden wij dan massaal werkloos en ongelukkig? Of wordt ons werk een stuk fijner en onze samenleving persoonlijker en menselijker?

TEKST **ROBIJN NIEMEIJER** EN **HANNAH HILSUM** | BEELD **BELLE GAAFF**

Is blockchain een hype, of verandert het de wereld net zo ingrijpend als internet? Wat internet deed voor het delen van informatie, zal blockchain doen voor het delen van waarde, transacties en processen. Stel je eens voor wat er allemaal verandert, als we gebruik kunnen maken van een nieuwe manier om onderling het benodigde vertrouwen te regelen als we iets ruilen of regelen. Stel je eens voor dat we door data te delen en met zijn allen te bewaren en te controleren, zelf altijd zeker weten dat wanneer iets eenmaal is vastgelegd, niemand ermee kan knoeien. Stel je eens voor, een wereld waarin iedereen via het internet toegang heeft tot zo’n veilig systeem?

Hierin schuilt de grootste belofte van blockchain, de techniek achter digitale valuta zoals bitcoin en ether. Die munten zou je kunnen zien als een eerste app waarmee je lekker snel en van persoon naar persoon geldtransacties kunt doen zonder bank. Blockchaintechnologie regelt namelijk, door een wereldwijd netwerk van samenwerkende software, dat

de transactie alleen plaats kan vinden als alles klopt. In het geval van een bitcointransactie dien je zeker te weten of de bitcoin die verstuurd moet worden wel echt van de verzender is en hij niet twee keer kan worden uitgegeven.

METEN, VERIFIËREN, CONTROLEREN

Techniek die controleert dat waarde maar één keer uitgegeven kan worden. Die het zelfs mogelijk maakt dat de voorwaarden daarbij vooraf te programmeren zijn. Die zorgt dat data die we in dit systeem hebben opgenomen, niet achteraf kunnen worden veranderd, hoogstens aangevuld. Probeer je eens voor te stellen wat een impact dat zou kunnen hebben op hoe wij ons werk doen.

Een groot deel van werk draait namelijk om vertrouwen organiseren. Vaak zij we, als een soort machine, als een soort setje competenties, bezig met het controleren van het setje competenties van iemand anders. Of het setje output van iemand anders. Want bijna alles in onze samenleving komt tot

stand in een keten van (trans)acties en die moeten nu eenmaal gecheckt worden. We hebben de toenemende technologische mogelijkheden ingezet om als een geoliede machine samen te leveren. Alles draait om meten, verifiëren en controleren.

Bedrijven hebben in de afgelopen jaren, onder druk van de concurrentie, geleerd hun processen zo efficiënt, slim en uitgekiend in te richten. We zijn al bijna gaan denken dat het normaal is dat er 2.13 minuut voor een handeling of taak staat.

Eerst kwamen de SMART-doelen, de meetbare doelen. En toen kwamen de processen natuurlijk aan de beurt om de weg naar die doelen te controleren. Want mensen moest je controleren om de processen naar die doelen te controleren. En zo werd het steeds gewoner en geaccepteerder om mensen meetbaar te maken.

Na het steeds efficiënter maken van processen, realiseerden we ons dat we de klant weer centraal moesten stellen. Als die niet tevreden is, heb je weinig aan efficiënte processen om hem te bedienen, dat is natuurlijk waar. Dus wat gingen we doen? De klantbeleving optimaliseren! Zo werd ook de mens als klant teruggebracht tot een meetbare eenheid. Zo kunnen hele teams bezig zijn om van 'de klant' een 8,1 te maken.

RENEWABLE HUMAN RESOURCES

In die geoliede machine zijn mensen inmiddels verworden tot human resources. Wie heeft dat verzonnen en hoe kan het dat iedereen het een heel respectvolle en gewone omschrijving lijkt te vinden? Zijn we vergeten hoe het ging voordat we probeerden als een machine samen te werken? Waarom zou je een mens meetbaar willen maken? Een mens is een mens. Als mensen nu resources zijn, kan techniek misschien een rol gaan spelen in duurzamer omgaan met die resources. Zijn 'renewable human resources' denkbaar? Kunnen we weer iets meer mensen worden, in plaats van onderdeel van een ongrijpbare machine? De grote technologische disruptors, Blockchain, IoT en Artificial Intelligence zouden daarin wel eens een belangrijke katalysator kunnen worden.

MENSENWERK: VAN KOSTBAAR NAAR WAARDEVOL

Hoe mooi zou het zijn als niet efficiënt, maar fijn samen werken en leven de norm wordt? Als we al die meetbare, planbare, programmeerbare dingen uitbesteden aan machines,

computers, algoritmes. Die worden niet chagrijnig of moe, die hebben geen problemen thuis, hebben geen winstdoelstelling, zijn niet slordig. Zouden mensen, die hier wel last van hebben, zich dan weer kunnen bezighouden met de dingen die ze enthousiast en vrolijk maken, met wat ze graag doen en goed kunnen? Als je geen groot deel van je werkweek bezig hoeft te zijn met dingen die jou helemaal niet zo belangrijk lijken, of dingen die je niet zo heel goed kunt of graag doet, heb je heel veel tijd vrij om dingen te doen die je om je heen ziet die voor jou wél heel belangrijk zijn.

Dan gaan mensen zelf bedenken wat belangrijk is en wat ze het liefst willen bijdragen, dingen waar ze ook nog eens goed of geïnteresseerd in zijn. Dus gaan ze dan misschien na een tijd, het zal wennen zijn, andere dingen doen. Bijvoorbeeld wat meer tijd besteden aan hun kinderen, aan de buurvrouw die zo'n moeite heeft om haar huishouden te runnen omdat ze haar heup gebroken heeft. Of ze gaan weer studeren, storten zich op een vakgebied wat ze echt interessant en perspectiefrijk vinden, bijvoorbeeld blockchain en digitale valuta.

NIEUWE TIJD

Het zou fantastisch zijn, als contact van mens tot mens niet als kostbaar, maar als waardevol gaat gelden. Als veel mensen de komende technologische golf grijpen als een kans om samen leven en samen werken opnieuw uit te vinden.

We staan aan het begin van een nieuwe tijd. Wij hopen dat de 'nerds en idealisten', die nu al nadenken over hoe we de systemen van de toekomst inrichten, niet

teveel ingehaald worden door de partijen die nieuwe wijn in oude zakken zullen verkopen. Dat er door de mogelijkheden om zaken tussen mensen te organiseren, zonder tussenkomst van grote partijen, een beweging op gang komt waarin mensen weer mensen worden. Laat techniek zorgen dat processen lopen zoals ze moeten lopen. Laten wij ons dan weer concentreren op de dingen die we als mens goed kunnen: samen leven, in plaats van samen leveren. ■

Robijn Niemeijer en Hannay Hilsum zijn gefascineerd door de invloed van technologie op het leven van mensen. Niemeijer studeert online Digital Currencies aan de universiteit van Cyprus en volgt een online course Bitcoin and Cryptocurrency Technologies aan Princeton University. Hilsum studeert humanistiek in Utrecht.

**“HET ZOU FANTASTISCH
ZIJN ALS CONTACT VAN
MENS TOT MENS NIET
ALS KOSTBAAR, MAAR
ALS WAARDEVOL
GAAT GELDEN”**